

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Liberalitatis alia motiva.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

bas pavit, regnum recusat, & fugit? Quia in deserto, licet multis, non omnibus benefecit: in cruce pro omnibus pretiosum sanguinem fudit. De Castillo Illat. 193.

Omnis, qui se regem facit, contradicit Casari Joan. 19. 12. Sed quid in se regium humilis ostentavit Iesus? Unde potuerunt colligere vel umbram tanti mendacii? S. Leo l. 10. de Pass. veruntamen non in totum inanis videatur Judæorum objecti. Discute diligenter præses, quid de Domini operibus notum sit; quid de potestate compertum. Cæcis visum, claudis gressum, surdis auditum, mutis præstat eloquium: febres abegit, dolores resolvit, mortuos suscitavit. Magnum profus regem ista demonstrant. Bæza l. 1. c. 8. §. 4. Opulentè, Servator, verèque Rex, tu factus es pauper; ut nos tuâ paupertate ditesceremus; tu etiam nobis regnum cælorum largitus es. S. Athanas. Alex. lib. de Cruce & Pass. D.

Non Rex Israël Christus ad exigendum tributum, vel exercitum ferè armandum; sed Rex Israël, quòd mentes regat, quòd in æternum consulat; quòd in regnum cælorum credentes, sperantes, amantèsque: perducatur. S. August. tr. 51, in Joan.

§. IV.

Liberalitas est divina virtus.

Apparuit ei Dominus. Hebr. *Elfsaddai*. q. d. Ego sum fortis & liberalis. Dai, id est, sufficientia.

Alii Deum dici volunt à dando; sicut Jo- vem à juvando. Cornelius hic.

Aperuitque Joseph universa borrea. Gen. 41. 56. Ex hoc beneficio, & alimentatio- ne Joseph, putant multi, Joseph vocatum fuisse Serapin, eumque Serapidis nomine cultum ab Ægyptiis. Hinc Serapidem coluerunt specie bo- vis; qui symbolum fertilitatis. S. Chrysol., hom. 67. Docet, Josephum id prælagisse; ideò- que mandasse Hebræis, ut exeuntes ex Ægypto ossa sua secum efferrent: scilicet nè superstitiosi Ægyptii ea ut numen colerent. Cornelius hic.

Si dixerint mihi: quod est nomen ejus? quid dicam eis. Ex. 3. 13. Moyses futurus magnus Dei legatus, mittentis nomen ininterrogat. Respondet Deus: *ego sum, qui sum.* Et statim v. 15. Acti non satis nomen suum explicuisset addit: *Dominus Deus Patrum vestrorum - Deus Abraham &c. Misit me ad vos.* Cur Deus nomine suo ineffabili manifestatò, quod totius Esse fons est, servorum suo- rum se prædicat Deum? Petrus Dam. ferm. in nat. D. perterritus Moyses inextricabilis au- thoritate vocabuli, acsi diceret: hoc excedit intellectum meum; non possum capere, nisi effundatur. Audit à majestate: *ego sum Deus Abraham &c.* Vides effusionem. q. d. Moy- ses insufficiens erat, ut illud nomen. *Ego sum, qui sum*, utpotè naturæ incomprehensibilis, intelligeret. Ut ergo servus Domini excellen- tiam agnosceret; aliò adjuvatur nomine, non naturam Dei significante. Sed effusionem, gratiam & largitatem: quomodo enim est Deus

Abrahæ &c. Nisi per amorem, & beneficia. De Castillo Illat. 30. divinitas ex beneficentia noscitur.

Si Filius Dei es, dic, ut lapides isti panes fiant. Matth. 4. 3. Theophylactus: non dixit, ut lapis hic panis fiat, sed lapides: volens Christum ad superflua instigare; esurienti enim unus panis sufficit. Proprium judicavit Dei, non solum dare sufficientiã; sed multò plura etiam necessariis. Dæmon Deum crederet, si tam munificum videret. Didacus Niss. D. 2. Epiph. §. 4.

Vocabis nomen ejus Iesum - & dabit illi Dominus Deus sedem David patris ejus. Luc. 1. 31. 32. S. Chrysol. f. 144. Vides, quia quando accipit, David Filius dicitur; quando dat, Dei Filius nuncupatur. q. d. his angeli ver- bis Christus D. & Filius Dei, & Filius David, dicitur; sed hoc discrimine: cum Iesus dicitur; & hominibus daturus salutem; juxta nomen promittit angelus, Dei Filius vocatur, Filius al- tissim: sed cum accipit, David filius. Pinna Ethol. 12. Dei liberalitas.

Dabit illi Dominus Deus. Luc. 1. 32. Cum sæpe in hoc capite fiat mentio nominis Dei; *missus est angelus à Deo.* v. 26. *Et non erit impossibile apud Deum omne verbum.* v. 37. Hic tantum dicitur *Dominus Dei.* Cum de eo prædicatur *dabit*, statim *Dominus Deus* publicatur. Plus enim nobis, & angelis, ma- jestatem, & excellentiam Dei, ipsa beneficentia, & donorum effusio, prædicabat; quàm ipsum supremum dominium omnia gubernandi. Syl- veira hic q. 39.

Dei benignitatem imitare: nihil homo di- vinius habet, quàm beneficentiam. Licet Deus nullo labore fias; opportunitatem adipiscendæ divinitatis amittere noli. S. Gregorius Naz. Orat. 18.

§. V.

Liberalitatis alia motiva.

Tradidi poculum Pharaoni. Gen. 40. 11. Vel in somno de largitione curat, qui libe- ralis est; clausis oculis manus aperit. Pistot somnans nihil offert. Tam dignus hic sup- plicio, quia ad avaritiam pronus; quàm ille præ- mio, qui non sibi vinum, sed Pharaoni, propi- nat. Alvarez Illustr. 44.

Succide illam: ut quid etiam terram occupat? Luc. 13. 7. q. d. Non sum posthac ferendo eam plantam, quæ suâ rusticâ parcitate meam exhaustit patientiam. Caietanus vertit: ut quid terram onerat? significatur, quòd onus est terræ, fugens illam, & tamen fructum non reddens. Qui vult aliis totum exfugere san- guinem, nec quidquam reponere; qui proten- sâ manu semper vult accipere, nunquam aliquid reddere; est oneri intolerabilis. Didacus Niss. vita Abr. l. 5. c. 8.

Beneficentia nolite oblivisci. Hebr. 13. 16. Ob beneficentiam in proximos angeli cum hominibus versari non sunt dedignati, de qua re scribitur ad Hebræos: *beneficentia &c.* Isidorus Clarius l. 1. Or. 61.

Libera-

Liberalis vicinus est Dei, vicinus hominum, vicinus paradisi, remotus ab igne Inferni. Proverbium Arabicum Centuria I. n. 80. Cornelius in Eccli. c. 4.

Quidam de Primoribus Hispaniæ rogatus; quâ arte totius populi animos sibi obstrinxerit?

pileo, inquit, & crumenâ: humanitate scilicet erga quosvis, & liberalitate. Alvarez. illust. 251.

Si quis in hoc Mundo vult multis gratis haberi.

Dei, capiat, quaerat, plurima, pauca, nihil. Doultreman l. 3. c. 4. f. 1.

TITULUS X. LIBERALITAS DEI ET CHRISTI.

§. I.

In genere.

Ex Veteri.

Requievit ab omni opere, quod pararrat. Gen. 2. 2. Cum angelorum innumeras differentias creâsses; cœlos, astra, terram, maria, corporumque varias naturas, condidisses; in his omnibus non quievisisti; sed homine conditò. In homine quievit Deus, non in angelo, non in cœlo: quia beneficiendi, innocentendique, sufficientem, affluentemque sibi in eo materiâ dari prospexit. S. Thom. Vil. l. 3. in Nat. D.

Quidnam est, hoc, quod fecit nobis Deus? Gen. 42. 28. Cur non dicunt, quod fecit nobis Joseph? *Et* quia triticum simul, & pecuniam simul, videbant; & frumentum gratis absque pretio, & lucrò, datum cernebant; bene dicunt, esse id opus Dei: nam sine lucrò aliquid dare, Dei magis opus est, quàm hominum. S. Athanasius l. 3. in Arrianos, ut divinitatem Christi adstruat, hoc utitur argumentò: si ergo non fui, sed nostri, causâ venit; fieri non potest, quin sit Deus. Didacus Niss. D. 4. Quadr. §. 1.

Manè videbitis gloriam Domini. Ex. 16. 7. v. 10. *Et ecce gloria Domini apparuit in nubè.* Quæ sit ejus gloria, indicat v. 12. *manè saturabimini panibus; scietisque, quòd ego sum Dominus Deus vester.*

Quæ posuit prodigia &c. Pl. 45. 9. Potest dici prodigium à prodigo. Et hoc modò fecit Deus prodigia super terram: quia quasi prodigus fuit Dominus, cum pro redimendis inimicis suis proprium Filium dedit. Et ideo de Christo dicitur Pl. 67. 28. *ibi Benjamin &c.* ibi in cruce, *in mensis excessu,* in prodigalitate Patris. Hugo Card. hic.

Aperiente te manum tuam &c. Pl. 102. 28. Facilitatem supplicationis bonorum per hæc declaravit: sicut enim facile est, digitos introrsum inflexos extendere; sic facile est Deo omnium bonorum copiam largiri. B. Theodoretus hic.

Manus illius tornatiles. Cant. 5. 14. Septuag. *tornata* id est, affabrè elaboratæ; idèdque rotundæ, concinnæ. Hebr. *revolutiones, rotunditates; vel circuli auri.* Tigrina: *manus ejus orbes.* Vatablus, *annuli aurei.* Symbolicè manus Christi, est ejus divina beneficentiâ. Dicuntur tornatiles, id est avertatiles, & agiles, ad omne bonum, omnemque beneficentiam, ait Justus Orgelitanus: quia assidue se versabant, & volebant, ad varia opera misericordie. Sunt aureæ, quia plenæ charitate; & quia manant à divinitate. Cornelius hic.

Effudit illam super omnia opera sua. Eccli. 1. 10. q. d. Deus sapientiam, ab æterno in mente sua reconditam, in tempore communitavit omnibus creaturis, etiâ inanimis; sed magis animalibus, præsertim hominibus, & angelis, diligentibus se. *To effudit,* significat largitatem beneficentiæ Dei: quòd se, suaque dona, & sapientiam, instar imbris, vel torrentis, copiosissimè effuderit in Mundum; præsertim in homines se diligentes: quia hos donavit fide, gratiâ, & sapientiâ spirituali; ut Deum cognoscant, ament, & colant; itaque ad ejus visionem, & fruitionem, in qua consistit perfectio, & consummatio, sapientiæ, perveniant. Cornelius hic.

Aporiatus est, quia non est, qui occurrit. Il. 59. 16. Pagninus: *admiratus est, quia non esset, qui oraret.* Alii: infirmatus est, ceu lactis abundans nutrix; quæ, si mammillas non exerceret, infirmatur. S. Thomas, Chrysof. & Ambros. legunt: vidit Dominus, & depæperatus est: sicut mercatores, si repositas merces non vendant, pauperes fiunt.

Ex Novo.

Liber generationis Jesu Christi. Matth. 1. 1. Cur non dicitur liber Passionis? De Passione frequentissimè tractat Mathæus; & tamen hic liber Passionis non dicitur: quia Christus in Passione pretiosum suum sanguinem nobis donavit; in generatione verò nostrâ à nobis naturam, & sanguinem, habuit. Et magnificentiissimus Dominus illius, quod acceperat, non verò quod largitus erat, mentionem facit. Sylveira hic q. 6.

Orantes nolite multum loqui. Matth. 6. 7. Cur longiorem orationem vetat? quia ita cupit dare desiderata, ut prohibeat multum tempus in re una insumere; quòd ad multa, & diversa, possit sufficere. S. Chrysol. l. 67. Christus breviter orare docuit, qui citò vult postulata præstare. Pinna Ethol. 12. Sabbathi observationem, tantâ religione olim susceptam, Christus abolevit, & in diem Dominicam transfudit, non sine magnâ populi Judaici invidia. Sed quæ causâ hujus mutationis? docet perpetuum studium Dei beneficiendi. Sabbatho ab operibus DEUS requievit nascente orbe; die verò Dominicâ Mundi formationem aggressus est. Ergo hæc dies præ illâ colatur: ne quis putet, Deum à beneficiendo homini cessasse; sed nunc denuò antiquis nova beneficia annectere, & ips maxime delectari. Idem ib.

Tibi dabo claves regni cœlorum. Matth. 16. 19. Satis